

NO IEGULDĪJUMIEM LĪDZ IETEKMEI: VIENOTA PIEEJA MĀCĪŠANĀS ATBALSTAM

Izglītības un zinātnes ministre Dace Melbārde

Izglītības un zinātnes
ministrija

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

1 GEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA UN DROŠĪBA REĢIONĀ

Ietekmē visu veidu resursu un finansējuma pieejamību, t.sk.
izglītībai, un izvirza izglītībai jaunus uzdevumus

2

**KVALITATĪVA PĀREJA UZ
LATVIEŠU VALODU KĀ
VIENĪGO MĀCĪBU VALODU
LATVIJĀ**

IZAICINĀJUMI IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU VADĪTĀJIEM, LAI PĀREJA UZ VIENOTU SKOLU BŪTU KVALITATĪVĀKA

izglītības iestāžu vadītāju un pedagogu profesionālā savstarpējā saziņas valoda ir latviešu valoda

skolās strādājošiem pedagogiem latviešu valodas zināšanām ir jāatbilst tiesību aktos noteikto prasību līmenim

**NO 2026./ 2027. MĀCĪBU GADA
VISĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒS
VIENOTAS PRASĪBAS
PEDAGOGIEM UN BĒRNIEM
ATTIECĪBĀ UZ LATVIEŠU VALODU**

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS (MI)

MI UZDEVUMI UN VIETA IZGLĪTĪBĀ

MI RĪKS

Visbiežāk lietotais mākslīgā intelekta rīks ir chagpt.com (66% gadījumu), kam seko Grammarly un Microsoft Copilot, ko lietojuši aptuveni 25% studenti

MI LIETOŠANA

Sākumskolas vecumā 44% bērni izmanto MI ikdienā, no tiem 54% atzīst, ka to izmanto, lai pildītu mājas darbus, kuri uzdoti skolā.

Savukārt pamatzglītības un vidējās izglītības posmā 67% jauniešu izmanto MI, lai paveiktu mājas darbus.

MĀKSLĪGAIS INTELEKTS

DISKUTĒJAMIE JAUTĀJUMI

3

Kā nodrošināt līdzsvaru starp straujo tehnoloģiju attīstību, tostarp MI attīstību un cilvēka interešu ievērošanu?

Kā ar mākslīgā intelekta resursiem varam atslogot pedagogu ikdienas darbu?

Kā laicīgi pamanīt ar MI lietošanu saistītos riskus un saglabāt cilvēka intelekta attīstīšanu kā primāro mērķi?

Kā ar MI palīdzību varam pilnveidot vidējās izglītības saturu un ikdienas izglītības procesu, īpaši STEM mācību priekšmetos?

4

**KVALITATĪVA PIRMSSKOLAS
IZGLĪTĪBA KĀ PRIEKŠNOSACĪJUMS
VIENLĪDZĪBAI UN IEKĻAUŠANAI
PAMATIZGLĪTĪBĀ**

PIRMSSKOLAS IZGLĪTĪBA

2025.gadā OECD publicētajā pārskatā par nevienlīdzības mazināšanu secināts – **izglītības kvalitātei pirmsskolā ir tieša ietekme uz kopējo izglītības kvalitāti valstī.**

Plaisu mazināšanā būtiska loma ir iekļaujošam, kvalitatīvam izglītības saturam un atbalstam, kas sagatavo bērnus tālākai obligātās izglītības ieguvei.

Latvijā bērnu iekļaušanās pirmsskolas izglītībā ir augstāka, nekā vidēji OECD valstīs, apliecinot pieejamības faktora nozīmi izglītības kvalitātē.

AICINĀJUMS RUDENS SEMINĀROS DISKUTĒT

Vai un kādu pienesumu dod piecu un sešu gadu vecu bērnu obligātā sagatavošana?

Kā tā atvieglo vai maina mūsu darbu izglītības satura apguvē sākumskolā?

Vai ir/nav nepieciešams mobilizēt resursus intensīvākai obligātā pirmsskolas satura apguvei īsākā laika posmā?

Kā veiksmīgāk nodrošināt bērnu pāreju no pirmsskolas uz sākumskolu?

5

PAMATPRASMJU MONITORINGS KĀ RESURSS UN ATBALSTS PEDAGOGIEM UN IZGLĪTĪBAS IESTĀDĒM IZGLĪTĪBAS KVALITĀTES VEICINĀŠANAI

Lasītprasme un tekstpratība, rēķinātpratība un digitālās prasmes

AICINĀJUMS RUDENS SEMINĀROS DISKUTĒT

Vai un kā nepieciešams pārveidot pedagogu sagatavošanas programmu saturu, lai tuvākajā desmitgadē varētu notikt pāreja uz personalizētu izglītību?

Vai un kā nepieciešams pilnveidot pedagogu profesijas standartu, ja mūsu izglītības iestādēs pakāpeniski ienāks plašāks atbalsta personāls un būs pieejami dati par pamatprasmju attīstību?

Kādas izmaiņas nepieciešamas pedagogu profesionālās kompetences pilnveidē?

Kāda veida sadarbība nepieciešama starp pedagogiem, atbalsta personālu, vecākiem, skolas vadības komandu un pašvaldības dienestiem, lai veidotu bērncentrētu izglītības sistēmu?

6

IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PAMATNOSTĀDNĒS 2021.– 2027.GADAM NOTEIKTĀS PRIORITĀTES

Kompetenču pieeja izglītībā, iekļaujoša izglītība, prasmju attīstība un pieeja “skola kā mācīšanās organizācija” kā resurss izglītības iestāžu vadītāju līderībai par mācīšanos

7

OBLIGĀTĀ EKSAMINĀCIJA, TĀS SATURS UN ORGANIZĀCIJA PAMATIZGLĪTĪBAS UN VISPĀRĒJĀS VIDĒJĀS IZGLĪTĪBAS NOSLĒGUMĀ

AICINĀJUMS RUDENS SEMINĀROS DISKUTĒT

Vai un kā nepieciešams transformēt obligāto eksamināciju un kāda veida sistēmiski risinājumi tam būtu nepieciešami?

Vai, izmantojot šobrīd esošo normatīvo ietvaru un palielinot monitoringa darbu skaitu, tuvāko piecu gadu laikā iespējams samazināt obligāto eksāmenu skaitu?

8

VISPĀRĒJĀ VIDĒJĀ UN PROFESIONĀLĀ VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA

Cik gadus katram bērnam / jauniešim nepieciešams pavadīt izglītības
sistēmā kopumā līdz nonākšanai darba tirgū?

AICINĀJUMS RUDENS SEMINĀROS DISKUTĒT

Vai ir samērīgi pieļaut, ka dažās izglītības iestādēs pēc vidusskolas tikai 20% absolventu dodas studēt uz augstskolām/koledžām, bet pārējie dodas darba tirgū vai arī izvēlas profesionālo vidējo izglītību?

Vai vispārējā vidējā izglītības posmā ir svarīgi dot iespēju mācības uzsākt ikvienam audzēknim, kurš ir ieguvis apliecību par pamatizglītību?

Ko nepieciešams darīt, lai mazinātu neattaisnotos kavējumus skolās?

Cik efektīvi šobrīd izmantojam vispārējā izglītībā ieguldītos gadus? Vai nav kāda dublēšanās starp izglītības pakāpēm mācību saturā un kādas pārmaiņas ir nepieciešamas, lai ieguldītie laika resursi nestu labāku rezultātu?

9

PEDAGOGU, BĒRNU/JAUNIEŠU UN VECĀKU VIENOTA ATBILDĪBA PAR IZGLĪTĪBĀ SASNIEDZAMAJIEM REZULTĀTIEM

palielināt galveno izglītības veidotāju iesaisti lēmumu pieņemšanā un veidot
labu pārvaldību izglītībā

NOZARES IESAISTE LABĀKAI TIESĪBU AKTU IZSTRĀDEI

VIRSMĒRĶIS: Ieviest skaidru un caurspīdīgu kārtību, kas nodrošina nozares savlaicīgu iesaisti tiesību aktu izstrādes konsultācijās, agrīnu risku identificēšanu un plašāku atbalstu politikas ieviešanā.

Novērst riskus, ka ministrijas īstenotā politika ir veidota atrauti no norisēm un procesiem nozarē.

GALVENIE IEGUVUMI

Agrīna nozares iesaiste, ļaujot ātrāk identificēt problēmas un atrast risinājumus

Standartizēta un visiem saprotama iesaistes forma

Nodrošināt atgriezenisko saiti un caurspīdīgu informācijas apriti

Iespēja kvalitatīvi novērtēt sadarbību, lai mērītu progresu un gala rezultātu kvalitāti

PALDIES!

Izglītības un zinātnes
ministrija

Valsts izglītības
attīstības aģentūra

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

Nacionālais
attīstības plāns